

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-32661919-610- 102
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

02.10/2025

7/33240

7/33408-33409

7/33411-33416

7/33418

7/33542

7/33615

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 10/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1695726 sayılı yazınız.
b) 10/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1695737 sayılı yazınız.
c) 15/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1697712 sayılı yazınız.
ç) 15/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1697698 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç)'de kayıtlı yazıyla iletilen Ankara Milletvekili Adnan BEKER'in 7/33240, Diyarbakır Milletvekili M. Sezgin TANRIKULU'nun 7/33408, 7/33409, 7/33411, 7/33412, 7/33413, 7/33414, 7/33415, 7/33416 ve 7/33418, Ağrı Milletvekili Nejla DEMİR'in 7/33542 ile Muş Milletvekili Sümeyye BOZ'un 7/33615 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (23 Sayfa)

AĞRI MİLLETVEKİLİ NEJLA DEMİR'İN 7/33542 ESAS NUMARALI YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (TYMM) Öğretim Programları, Talim ve Terbiye Kurulunun 23.05.2024 tarihli ve 20 sayılı Karar'ı doğrultusunda kademeli bir biçimde uygulanmak üzere kabul edilmiştir. Geliştirilen öğretim programlarında; öğrenciler zihinsel, duygusal, bedensel, sosyal ve manevi gelişim yönleriyle bütüncül olarak ele alınmaktadır. Bu bağlamda; bilgi ve becerinin sentezlendiği soyut zihinsel süreçlerin somutlaştırıldığı, millî, manevi ve evrensel değerlerin öğretim programlarına nüfuz ettirilerek öğrenciye kazandırıldığı, öğrencinin aktif ve çevresiyle etkileşim halinde olduğu, nesnel ve açık ölçme ve değerlendirmeye imkân veren öğretim programları hazırlanmıştır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin nihai hedefi ise yetkin ve erdemli insanlar yetiştirmektir. Yetkinlik ve erdemın merkezde olduğu Maarif Modeli öğrenci profilinde, öğrencilerin bilgi, beceri, eğilim ve değerleri göz önünde bulundurulmaktadır. Öğretim programlarımız bütün ideolojilerin üstünde millî bir şahsiyetin oluşumuna katkı sağlamak ve millî bilince sahip şahsiyetlerden oluşan bir toplum oluşturabilmek adına ahlaklı, erdemli; milleti ve insanlık için iyi, doğru, faydalı ve güzel olanı yapmayı ideal edinmiş bilge nesilleri hedeflemektedir. Programlar vasıtası ile öğrencilerin değerleri ve ahlaki ilkeleri anlayıp değerlendirmesi; ahlaki bir bilinç geliştirmesi öğretim programlarının çerçevesini oluşturan TYMM Ortak Metni'nde özellikle ifade edilmektedir.

Bu bağlamda öğrenci profili: *"Adil: Herkesin eşit haklara sahip olduğuna inanır ve adaleti benimser. b) Başkalarının haklarına saygı duyan: Dürüstlük, adalet ve empati gibi ahlaki değerleri hayatının bir parçası hâline getirerek başkalarının hak ve mahremiyetlerine saygı gösterir. c) Tabiata ve toplumsal sorunlara duyarlı: Tabiata ve toplumsal sorunlara karşı duyarlıdır, toplumun daha adil ve eşit bir düzene sahip olması için çalışır. ç) Güvenilir: Verdiği sözleri tutar, başkaları tarafından güvenilir biri olarak kabul edilir. d) Saygılı: İnsanlara, diğer canlılara, çevreye, farklı inançlara, başkalarının haklarına, üzerinde emeği olanlara saygı gösterir ve onları gözetir. e) Doğru: Akla, mantığa, gerçeğe veya kurala uygun davranır; yasa, yöntem ve ahlaka bağlı, dürüst ve namusludur. f) Dürüst: Sözünde ve davranışlarında doğruluktan ayrılmaz, kendisine güven duyulur, yalan söylemekten kaçınır."* şeklinde tanımlanmaktadır.

Bununla birlikte herkesin eşit haklara sahip olduğuna inanan ve adaleti benimseyen; dürüstlük, adalet ve empati gibi ahlaki değerleri hayatının bir parçası hâline getirerek başkalarının hak ve mahremiyetlerine saygı gösteren; toplumun daha adil ve eşit bir düzene sahip olması için çalışan; güvenilir, dürüst ve yaptığı iş ve görevlerde ahlaki kuralları temel alan, ahlaki ve toplumsal değerleri hayatının bir parçası hâline getiren ve ahlaki muhakemelerde bulunabilen öğrenciler hedeflenmekte ve ilişkin değerler tüm öğretim programlarının temel vurgusu olarak ele alınmaktadır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında geliştirilen öğretim programlarında "toplumsal cinsiyet eşitliği" kavramından hareketle belirlenmiş bir içerik yer almamakla birlikte disiplinler özelinde geliştirilen öğretim programlarının genel çerçevesini belirleyen Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni'nde; ötekileştirici veya ayrıştırıcı bir tutumu önleyen; hak ve özgürlükleri, eşitliği, etik davranmayı, hakkaniyeti, ön yargısızlığı, ölçülülüğü ve liyakati kapsayan "Adalet" değeri bulunmaktadır.

Adalet değerinde *"hak ve özgürlüklerini bilmek ve korumak, hakkaniyetli davranmak, ölçülü ve dengeli olmak, liyakate önem vermek"* eylemleri vurgulanırken eylemler; *"Hak ve*

özgürlüklerinden yararlanırken diğer insanların haklarını da savunur.”, “Toplumsal hayatta kadın ve erkeklerin eşit haklara sahip olduğunu bilir.”, “Bireysel farklılıkların haklardan yararlanmaya engel olmaması gerektiğini bilir.”, “Adalet ve eşitlik kavramlarını ayırt eder.” ve “Yeterliğe göre yapılan tercihlerin adil olduğunu fark eder.” şeklinde oluşturularak doğru yolu izleme, denge, dürüstlük ve tarafsızlık anlamlarını içeren adalet kavramı, hak ve eşitlik temelli bir anlayış ile ele alınmıştır.

Bununla birlikte iddia edildiği gibi öğretim programlarında kadın kimliğinin sadece “annelik” ve “aile içi rol” kapsamında tanımlanması gibi bir durum söz konusu değildir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni’nde; ötekileştirici veya ayrıştırıcı bir tutumu önleyen, hak ve özgürlükleri, eşitliği, etik davranmayı, hakkaniyeti, ön yargısızlığı, ölçülülüğü ve liyakati kapsayan “adalet” değeri temel değerlerden biri olarak ele alınmaktadır.